

OBSAH

Poděkování / 11

Úvod / 12

ČÁST PRVNÍ: PŘÍBĚH SPOLEČENSKÉHO VZESTUPU / 17

1. Z Kožlan do Prahy: 1884–1914 / 19

 Původ a vzdělání (1884–1904) / 20

 Rolnické kořeny / 20

 Velká rodina / 21

 Rebelantské mládí / 23

 Časný zájem o Evropu (1905–1908) / 26

 Univerzitní začátky a přitažlivost sociální demokracie / 26

 Trvalé okouzlení Francií / 28

 Krystalizace myšlení / 33

 Intelektuální a politická angažovanost (1908–1914) / 34

 Nový politický život / 34

 Konec vysokoškolských studií / 36

 Pod Masarykovou ochranou / 38

2. Exil: přežít, snít a uskutečňovat: 1914–1918 / 42

 Válka postrádající pro Čechy smysl? / 42

 Překvapení válkou / 42

 Riskantní politická sázka / 44

 Organizování odboje / 45

 Odjezd / 45

 Exulanti za sebou pálí mosty / 46

 Na všech frontách / 48

 České a slovenské komunity v zahraničí / 48

 Benešův návrat do Francie / 49

 Stav francouzsko-českých vztahů / 50

 Exilové počátky / 51

 Šťastné setkání / 53

 První politická etapa / 54

 Příspěvek ke spojeneckému válečnému úsilí / 58

 Vojenská otázka v Rusku / 59

 Vznik československé armády ve Francii / 60

 Beneš a Itálie / 62

 Československé legie v Rusku / 65

- Od propagandy k diplomacii / 68
 - Metoda / 68
 - Získat si veřejné mínění... a přesvědčit ty, kdo rozhodují / 70
 - Obtížné spojení s Prahou / 75
 - K oficiálnímu uznání / 79
 - Výsledek, nebo začátek? / 85

ČÁST DRUHÁ: ARCHITEKT ČESKOSLOVENSKÉ ZAHRANIČNÍ POLITIKY / 89

3. Vybudovat nový stát na mezinárodní scéně: výzva o mnoha podobách (1918–1919) / 91
 - Československo vycházející z války / 92
 - Jaký prostor zaujme nový stát? / 92
 - Změna režimu a nová společnost / 93
 - Nové mezinárodní prostředí / 97
 - Prosadit se na mírové konferenci / 100
 - Československá otázka v předvečer konference a „ruský stín“ / 101
 - Obrana československých zájmů před velmocemi / 106
 - Prezentace československého programu / 107
 - Jak stanovit hranice? / 109
 - Hospodářské a finanční otázky / 114
 - Výsledky a dopady mírové konference / 115
 - Vítězství exilu / 117
 - Komplexní identita a paměť / 117
 - Benešův návrat do Prahy / 120
4. Z ministerstva zahraničí k funkci prezidenta / 124
 - Jak vládnout v dobách klidu (1919–1933) / 124
 - Budování diplomacie v rozbouřené Evropě / 124
 - Rámec a jeho meze / 125
 - Založení ministerstva zahraničních věcí / 126
 - Tři pilíře československé zahraniční politiky / 129
 - Malá dohoda / 129
 - Spojenectví s Francií / 131
 - Společnost národů / 134
 - Mezi domácí a zahraniční politikou / 135
 - Beneš jako předseda vlády: ambice v ohrožení / 135
 - Locarno: vítězství, nebo začátek pádu? / 138
 - Víra v kolektivní bezpečnost / 140
 - Duch Locarna: jen klamné zdání? / 140
 - Mezihra v Port-Cros / 142
 - Revizionismus a vzestup národního egoismu (1927–1932) / 146

- Objevuje se revizionismus / 146
- Vzestup národního egoismu, 1929–1932 / 149
- Tváří v tvář Německu a Rakousku: selhání snah o středoevropské dohody / 149
- Nemožnost italské či polské alternativy / 152
- Diplomat na cestách / 154
- Odolat fašismu a nacionalismu (1933–1935) / 155
- Mezník roku 1933 / 156
- Pakt čtyř / 157
- Sovětská alternativa v destabilizované střední Evropě: realita, nebo prelud? / 160
- Východní pakt, aneb poslední řešení / 161
- Břímě francouzského váhání / 164

ČÁST TŘETÍ: ČAS TĚŽKOSTÍ / 169

- 5. Beneš, prezident republiky / 171
 - Dlouhá cesta / 171
 - Šestnáct let příprav / 172
 - Poslední etapa: volba 18. prosince 1935 / 175
 - Prezidentem / 178
 - Edvard Beneš v nových šatech / 178
 - Prezidentské projevy a působení / 180
 - Mezinárodní krize / 182
 - Katastrofa roku 1936 a její následky / 182
 - Od Hodžovy cesty do Paříže k remilitarizaci Porýní / 182
 - Vliv Lidové fronty / 185
 - Konec jedné epochy, aneb prvopočátky Mnichova / 187
 - Československo a jeho menšiny / 188
 - Anšlus Rakouska, příprava na Mnichov / 191
 - Beneš a Slováci / 192
 - Francie–Československo–SSSR / 196
 - Francouzské a sovětské vojenské pozadí / 196
 - Debata o francouzském závazku / 201
 - Mnichov / 202
 - Jak dalece lze věřit ve spojení? / 202
 - „Nečasova aféra“ / 206
 - Konference / 208
- 6. Mezi kladivem a kovářinou: 1938–1945 / 215
 - Od pádu k naději / 216
 - Důsledky mnichovské dohody / 216

- Jak reagovat na katastrofu? / 218
- Americký pobyt / 220
- Od vyhlášení druhé světové války k porážce Francie / 224
- Druhý odboj / 225
 - Vznik nových exilových institucí / 225
 - „Obtížná cesta za uznáním“ / 230
 - Vojenský rozměr zahraničního odboje / 236
 - Mezi Londýnem a Prahou / 239
 - Atentát na Heydricha a jeho dopady / 243
- Fatální volba: jasnozřivost, nebo zaslepení? / 246
 - Beneš a Rusko / 246
 - V jámě lvové v prosinci 1943 / 249
 - Německá otázka / 254
 - Test Podkarpatské Rusi a rekonstrukce státu / 256
 - Na zpáteční cestě / 261
- 7. 1945–1948: Odklad, nebo krach? / 264
 - Od osvobození k rekonstrukci / 264
 - Triumfální návrat prezidenta-obnovitele do Prahy / 266
 - Od vyhnání Němců k „potrestání“ Slováků / 269
 - Československo mezi Východem a Západem / 272
 - Tváří v tvář komunistům / 276
 - Infiltrace moci / 276
 - Od spolupráce ke střetu / 278
 - Francouzsko-československé zrcadlo / 281
 - Souboj Beneš-Gottwald: únorová krize 1948 / 285
 - Konec tragédie / 290
 - Prezident v osamění / 290
 - Odstoupení / 294
 - Poslední měsíce a pohřeb / 296
- EPILOG / 301
 - Životní dráha / 303
 - Diskuse a polemiky po Benešově smrti / 310
- Poznámky / 321
- Prameny / 355
- Seznam vyobrazení / 363
- Jmenný rejstřík / 365